

ЗАЛУЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В РЕГІОНИ

На сьогодні актуальним є залучення іноземних інвестицій в регіони, що в свою чергу сприятиме припливу капіталу в економіку регіону, створенню нових робочих місць, покращення рівня життя населення. В першу чергу основним фактором залучення іноземних інвестицій є сприятливий інвестиційний клімат, мінімальні ризики, ємність ринку. Державна інвестиційна політика та державне регулювання економічними процесами теж відіграють важливу роль.

Сприяння залученню інвестицій є основним напрямком економічного розвитку регіону. Фахівці Світового банку сформулювали визначення сприяння залученню інвестицій, вони пояснюють це, як діяльність із розповсюдження інформації про інвестиційні можливості або спроба створення позитивного іміджу об'єктів інвестування, а також надання інвестиційних послуг для потенційних інвесторів [2].

Аналіз привабливості регіону для іноземного інвестора визначається, враховуючи наступні фактори:

– загальноекономічний розвиток (обсяг і динаміка ВВП, обсяг і динаміка промислової продукції на одиницю населення країни, середній рівень заощаджень на одиницю населення, середній рівень заробітної плати, частка збиткових підприємств у загальній їх кількості тощо);

- економіко-географічне положення регіону;
- інфраструктурна освоєність територій;
- екологічні фактори (екологічна ситуація, екологічні стандарти);
- соціальні фактори (демографічна ситуація, рівень соціального напруження);
- політичні фактори (стабільність діяльності уряду, тіньова економіка);
- правові фактори (правова база регулювання інвестиційної діяльності).

Світовий досвід демонструє залежність прямих іноземних інвестицій з добре розвиненою інфраструктурою (зв'язком), сприятливим бізнес-середовищем (малими затратами для започаткування бізнесу, низьким рівнем корупції, ефективністю роботи місцевих органів влади). Наявні переваги стимулюють інвесторів до капіталовкладень та створення бізнесу на території регіону. Вчені інституту регіональних досліджень виділяють такі фактори, що позитивно впливають на рівень залучення прямих іноземних інвестицій в країни, що розвиваються: відкритість для зовнішньої торгівлі; ємність ринку; низький рівень розвитку фінансового сектора; високі урядові витрати; високий приплив міжнародних грошових переказів; агломерація; природні ресурси та їх експлуатація.

Управління інвестиційними процесами в регіоні є складним зважаючи на нестабільну інвестиційну політику, недосконалу законодавчу базу, наявність тіньових схем бізнесу, бюрократичні процеси тощо. На сьогодні актуальними є наступні заходи для покращення інвестиційного клімату в регіоні, що сприяє залученню капіталовкладень: створення режиму сприяння іноземним інвестиціям довгострокового періоду, розвиток інфраструктури, стимулювання конкуренції, створення агенцій регіонального розвитку, застосування нових форм транскордонної діяльності, реструктуризація регіональних органів державної влади та перепідготовка фахівців.

Провівши аналіз прямих іноземних інвестицій на одну особу в Карпатському регіоні, спостерігаємо в 2015 році ріст у Львівській та Івано-Франківській області, не зважаючи на початок антитерористичної операції на Сході, що негативно вплинула на інвесторів. 2016-2017 рр. характеризуються відносною стабільністю внаслідок співробітництва з країнами-членами ЄС в прикордонних областях України.

Світовий досвід пропонує нам такі інструменти для створення сприятливого клімату та позитивного іміджу регіону: краудсорсинг, краудфандинг, креативне місто-селище, тощо.

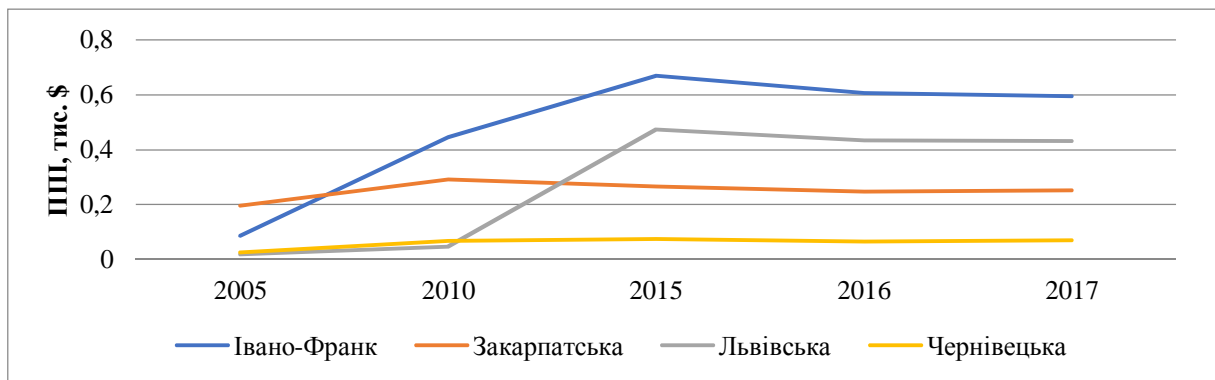

Рис. 1. Динаміка прямих іноземних інвестицій на одну особу в Карпатському регіоні
Джерело: Розрахунки автора

Краудфандинг – це колективне співробітництво осіб-донорів, які добровільно об'єднують свої фінансові або інші ресурси разом, як правило, через Інтернет для того, щоб підтримати зусилля інших осіб або організацій (реципієнтів) (Hall, 2014).

Краудсорсинг передбачає передачу певних виробничих функцій необмеженому колу осіб-добровольців для вирішення суспільно значущих завдань переважно за допомогою сучасних інформаційних технологій (Brabham, 2013).

Використання концепції креативного міста-селища полягає в розширенні можливостей, які пристосовувались до потреб як мешканців так і гостей (інвесторів) та в унікальних цінностях, які є наявні на даній території.

Регіональна інвестиційна політика України повинна першочергово акцентувати на розвиток соціальної сфери. Адже утримати молодь та кваліфікованих спеціалістів в регіоні є важливим фактором процвітання регіону, а відтік робочої сили та інтелектуального ресурсу негативно позначається на економіці. Створення агенцій регіонального розвитку і їх активна діяльність в регіонах є одним з дієвих інструментів для залучення інвестицій. Не менш важливим є активна робота об'єднаних територіальних громад (ОТГ) регіону з виявлення, шляхом інвентаризації, власних інвестиційних ресурсів (земельних ділянок, природних, майнових, трудових ресурсів, наявної розвиненої інфраструктури), та їх правильна презентація інвесторам. Підтримка з боку влади та спільна робота з програмами для України, які спрямовані на розширення можливостей на місцевому рівні та розвитку ОТГ(наприклад: U-LEAD) є запорукою успішної роботи в напрямку нарощення інвестиційного потенціалу регіону.

Вимогою сучасних реалій є розробка дієвого механізму управління інвестиційними можливостями регіону, який повинен передбачати визначення пріоритетних напрямів інвестиційних вкладень з урахуванням економічних особливостей регіону, що і стане перспективою майбутніх наукових досліджень.

1. Питання стратегії залучення прямих іноземних інвестицій у контексті дотримання інтересів економічної безпеки держави / О. М. Шаров // Стратегічні пріоритети. - 2015. - № 1. - С. 41-50. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/spa_2015_1_8. 2. Wells L., Wint A. Marketing a Country, Revisited // FIAS Occasional Paper. – 2001. – № 13. 3. Brabham C. (2013) Crowdsourcing / C. Brabham // THE. – 2013. – July 25. Retrieved from: <https://www.questia.com/magazine/IP3-3076707231/crowdsourcing-books> 4. Pasternak O., Bandura T. Marketing of rural territories in the border areas of Ukraine: nature, peculiarities and practical recommendations // Agricultural Economics and Rural Development, New Series, Year XIV – 2017. - №2 – P. C.185-195.